

L'embolich dels Aranzels

—Gracias á aquestas tarifas,
ja veurán que anirán bé.

—¿Qué diuen? ¿Que aixó 'ls molesta?
No s' espantin; ho treurém.

—Vindrán productes de fora,
y tot serà baratet.

—Pero si no tenim feyna,
diguins, ¿ab qué ho comprarém?

ULLADA POLITICA

A festa obrera del 1.er de maig s'ha celebrat per tot lo món ab més ó menos intensitat y importància, segons el grau de organització de les classes treballadores. Salvat á París, ahont van ocurrir alguns disturbis molt menys importants de lo que's presagiava, per tot arreu ha sigut celebrada la festa ab tranquilitat. A Madrid tingüe efecte una manifestació pública presidida per en Pau Iglesias, anant una comissió dels manifestants á exposar al President del Consell de ministres algunes de les aspiracions de les classes proletàries favorables á la jornada de vuyt horas y al abaratiment dels comestibles. El Sr. Moret prometé interessarse per aquests assumptos; pero ja se sab que promeses d'en Moret, son promeses escritas sobre l'aygua. A Barcelona s'observá una gran disparitat de critéri. Alguns oficis treballaren y altres feren festa, contant entre l's últims las fàbricas y l's descarregadoras del Port. En els carrers cèntrics apena se notava variació dels días ordinaris; no així en las barriadas obreras de Sants, Sant Martí de Provençals y Sant Andreu de Palomar que oferian l'aspecte dels días festius. En diversos locals se celebren *meetings*, y á la tarda foren moltíssims els operaris que sortiren á berenar en els pintorescos alredors de la capital.

L'idea expeditiva de anar al treball y deixar la feina al cumplirse las vuyt horas de jornada, inaurant així l'establiment pràctic de aqueixa reforma, apenas trobà prosselits. La veritat es que no està la cosa prou madura per que's pugui realitzar ab èxit, essent de creure que més aviat hauria produbit una lamentable perturbació.

Ben clarament s'expressa en aquest sentit la representació de l'agrupació socialista en un manifest dirigit als treballadors, notable per la serenitat y la franquesa qu' en ell campejan. Tan sols quan les classes obreras tinguin una organització sólida se podrà pensar en portar á efecte determinades resolucions, ja que aquestes si no contan ab la seguretat del èxit, significan sempre un retrocés.

Políticament s'ha realitzat un acte qu' encare que no revesteix gran importància, mereix ser consignat sisquera perque avuy no abundan els successors. El villaverdisme ha deixat d'existir. Dividit en dos porcions, la major se'n ha anat ab en Maura y la més petita s'ha unit ab en Moret. Naturalment que aquesta doble integració de una fracció que després de perdre al seu jefe no tenia rabió de ser, poca cosa significa, dat que l's villaverdistas no tenian en el país cap arrel, componentse sols de algunes aixeteris professionals de la política, experts en captarne las majors ventatjas possibles. Representan sols unas quantas bocas més agregadas als partits que menjaren.

Y á pesar de tot en Moret va rebre ab gran carinyo al Sr. Alba, recordant las campanyas de la Unió nacional, en las que l'Sr. Alba havia pres una part tan important y ostensible. Aquellas campanyas encaminadas, segons deyan els que las impulsavan, á la regeneració de la patria, varen servir á algunos d'ells pera regenerarse á sí mateixos. El diputat per Valladolid n'és un exemple, ab la pressa que va donar-se á ingressar en un dels partits culpables dels desastres.

Ara li ha dit en Moret que tindria en compte las aspiracions que sustentava la Unió nacional pera incorporarlas en el seu programa. Lo mateix va dir respecte á algunas de las pretensions regionalistes. Y lo mateix vé dibent tota agrupació que sustent alguna idea. Tot promet incorporarho en el programa del seu partit. No sembla sino que's proposi fer una alfombra de retalls... Pero ja veurán còm ni aquela alfombra fa. Li falta constància y paciencia... Y además ja fa molt temps qu' en Moret ha perdut el fil.

PEP BULLANGA

L'última vergonya

he arribat á creure qu' en Moret es el governant més perillós d'Espanya per lo que toca á la sort de la Llibertat y per lo que aspecta al pervenir de la Nació. Ja comensa á ser madur, y té dintre de la política una llarga, llarguissima història, de home de ideas seguras y de resolucions pràcticas de aquelles que cristalisan en la vida de un poble; ans al contrari, se l' ha de considerar com un dels laborants més funestos de la decadència nacional. Ab ses infúries de home de vasta cultura, sembla que tingui empènyo en demostrar ab els seus actes que de res li serveix el coneixement de las cosas que passen en el mon. Podrà saber molt; pero sabém els espanyols, per una amarga experiéncia, que no sab aprofitarse de lo que sab.

Altres homes d'Estat destilan actes; en Moret no sab destilar més que discursos enmelats, empalagosos: xarrameca buyda, tan abundant en retòrics concepçons, com pobla de sinceritat. Y així com hi ha qui s'emborraxa de alcohol, en Moret s'emborraxa de optimismes insustancials, las més de las vegades saturats de una innata falsia. Sobre lo que

diu, sobre lo que promet, no s' hi pot may pujar de peus. Qui se'n refugi s' exposa á fer un mal negocí.

De antecedents liberalys democràtichs ha anat baixant de grau en grau fins á confondres ab els cortesans més servils, en l'adoració del sol que més escalfa. El seu amor á la llibertat d'emissió del pensament, qu' es la primera de totes en els pobles de mocràtichs, queda patentisat ab la famosa Lley de Jurisdiccions, y el seu respecte al sistema parlamentari, ab l'afany de manejar-se (y ja no dihidre de governar) sense l'concurs de las Corts, ab tot y contar en ellas el partit á que pertany ab una majoria considerable arrancada á un país aclaparat, per tots els medis de que disposa l'influència oficial sense escrúpuls.

Gobernant en Moret, hi ha que tremolar sempre per la Llibertat.

**

Pero hi ha que tremolar també per la sort de la Nació.

Ara mateix está sobre l'tapet y á punt de decidir-se una de las qüestions més importants que afectan á la vida de un poble: la qüestió aranzelaria y dels tractats de comers.

D'ella depén la vida ó la mort dels elements actius que treballan y produxeixen. La fortuna dels homes qu' esmercen els seus cabals y la seva activitat en produuir, y fins el pà que nulla l'obrer ab las suades del seu front poden sufrir, segons com se resolgu la qüestió, un terrible embat que l's reduxeixi á l'anulació, en molts dels rams de l'activitat productiva.

Ja ho sabém que la qüestió aranzelaria es molt complexa, y per tant molt difícil de resoldre á gust de tothom. S' ofereix sempre, en ella, una lluita de interessos contraposats, de manera que lo que resulta magnífica pels uns, pot resultar pels altres de testable. Així, cenyintnos al ram de la producció llanera, trobem qu' l's remaders volen la introducció de la llana extrangera recarregada, y l's fabricants la volen barata; que l's que teixeixen aspiran á que l's filats paguin poch, y l's que filan aspiran á que paguin molt; que l's sastres desitjan que l's gèneros entrin baratos y l's fabricants á qu' entrin cars... Cada hui té per primera materia l'element qu' està encarregat. Y queda encare l'consumidor per qui la primera materia es el trajo fet y confeccionat á punt de posar-se'l.

Així passa ab totas las indústries, ab tots els rams de la producció, per lo que precisa un tacte exquisit y un gran talent de armonisar per arribar á solucions pràcticas que mantinguin l'equilibri entre tots els elements productors, de manera que las indústries fortes no debilitin y las débils puquin fortificarse, y en una forma tal que la nació prosperi, assegurant tot lo possible l's seu mercat intern, sens perjudici de obrir-se a nous allá ahont arriba la seva forsa d'expansió.

Per punt general per arreglar aquest assumptu, votan las Corts unes bases, y una comissió especial queda encarregada de acomodar a n'aqueixas bases el nous aranzels, partida per partida. Obra dificilissima, sobre tot quan no la inspira la lleialtat y la bona fe. Alguns elements de la Junta aranzelaria son productors, altres son comerciants, y tots poden mirar per ells ab preferència (no diré que ho fassin) regintes principalment per un estimul d'egoisme. En la Junta no s'hi dona participació á la classe treballadora, ab tot y estar tan ligada ab l'aranzel la vida del obrer. Es una viva llàstima que quedin sense una representació directa y eficaz uns interessos tan sagrats.

Y casi sempre n' surt un' obra imperfecta y que dona lloch á un sens fi de reclamacions. D'aquestas n' hi ha de dignas de atenció; altres, en cambí, son fillas de preocupacions d'escola ó de diversos movils que no tenen res de patriòtichs. Y aquestas últimas, per engendrar-se á Madrid, el centre burocràtic de la nació, ahont se desconeixen las verdaderas necessitats de la producció industrial y agrícola, son al últim las que solen imposar-se, per contar ab majors influencias que las altres en las esferas oficiales.

Així es lo qu' està succeixint en l'actualitat. S' ha armat un bat y-bull entre l's productors, y l's que no produxeixen, els que viuen tot lo més de vendre lo que compran barato, creyent que ab això prestan al país un gran servei, son els que tenen vera alta y's troban en millors condicions per sortir-se ab la seva.

Pero aquests contan ab l' apoyo de n'Moret... y en Moret ja ho té tot amanit, tot á punt pera presentar á Espanya un nou y gran servei del seu escultil repertori.

**

Son els representants de las nacions extrangeras els que de *motu proprio*, ó moguts per algú que té interès en bellugarlos, manifestan que l's nous aranzels no resultan del seu agrado. Y fins deixan entreveure que ab ells será difícil que's pugui concertar tractats de comers.

Ab lo qual s' inaugura á Espanya un nou règim no conegut en cap més poble del món gelós de la seva independència: un règim de intervenció extrangera en la vida nacional de la producció y del treball. Els extrangers, y no l's productors d'Espanya, son els que han de marcar y determinar els drets de Aduana á satisfier pels productes que 'ns enivih.

Perque en Moret—ja ho sabém prou—es un home de miras altas que s' explayan més enllà de las fronteras... y d'ell se refien principalment per inaugurar, aquí á Espanya, primer que al Marroc, un sistema de penetració pacífica.

Després de la pèrdua de las Antillas y de Filipinas, res més natural que l'entrega del mercat espanyol á la producció extrangera. Ja que no tenim colònias, convertim l'Espanya en una colonia dels extrangers y que l'exploit com si sigués una prolongació del continent africà.

Si l's productors no's defensan, serán ells que ho hauran volgut.

P. K.

Alabar als prínceps per las virtuts que no tenen, es injuriarlos impunement. — La Rochejouault.

A FRANSA

A reacció traballa desaforadament en contra del régimen republicà. No li perdonan els reactionaris á la República sus últimas conquistas encaminadas á establecer en el país la preponderancia de la vida laica. La separació de las Iglesias de l'Estat, ab tot y la miríments que l'Estat ha tingut en assegurar l' independència espiritual de las Iglesias, ha posat furiosos y frenètics als reactionaris. Tals medios emplean, tots ells vilians y solapats, que s' diria que no pararan fins á provocar un régimen de implacable persecució religiosa. Perque si la religió no ha de servir més que per encendre en un poble la discordia, y atzar la guerra civil, la religió, en aquesta forma sobra, y totas las midas de defensa que prengui la República, serán legitímas.

Un de aqueixos medis á que han apelat els reactionaris, ha sigut el de fomentar la discordia social. Ab motiu de las vagas de las comarcas hulleras de las regions del Nort Est, van cuidar d' enviar allí agents provocadores ben provechados de recursos, ab l'encàrrec especial d' encalabrir á las masses obreras, moventlas á realizar reprobables excessos. Una tática essencialment jesuítica. En certa manera ja la van emplear á Espanya, durant el període republicà del any 73. Y aquí, per desgracia, van usarla ab gran profit y á cop seguir.

No succeixrà lo mateix á França. Allí contaven ab posar á parir al ministro Clemenceau. Aquest eminent polític, en sus energicas campanyas de oposició, havia reprobado siempre que s' empleessin las forces del exèrcit pera reprimir els excessos ocasionats per las vagas. Ocupant avuy el ministerio de la Gobernació, els reactionaris se varen dir:— Aquesta es la nostra: fomentem els excessos y veure que fa'l ministro. Si no 'ls reprimeix se desacreditará y desacreditarà á la República als ulls de la gent d'ordre, y si 'ls reprimeix se desacreditará y desacreditarà á la República als ulls de las classes treballadoras. Per tots els camins se va á Roma.

El plantejament de aquesta maquivàstica maniobra coincidia ab el períoda electoral de renovació de la Cámara. Major oportunitat pera conseguir son malvat objectiu no podian escollir la's reactionaris. Un acte de repressió dura, valia per ellos més que tota la propaganda que poguessin fer, ja que l's hi havia de proporcionar á favor de l' indignación que hauria despertat, un principi de divorci entre l' gober republicà y las masses treballadoras.

Pero, per aquesta vegada, han fracassat. El gobern de que forma part l'ilustre Clemenceau, va menjar-se's la partida, y ha sapigut desplegar en tan difícils moments, un tacte y una serenitat que fan el millor elogi de las grans condicions dels ministres com á conductors de pobles.

Cert qu' en alguns moments de perill, las tropas varen eixir dels quartels, pero ab ordre expressa de que no havian de fer us de las armas. Així, entre nosaltres, acostumats á veure la suma facilitat ab que l's mausers s'enjegan, sembla bon xic exactament; pero á França no 'n resulta, perque l' exèrcit de aquella nació civilizada, constitutiu ab el contingut que li proporcionan totas las classes socials, ha arribat á formar-se un cabal concepte dels seus devers, y sab que s' necessita major grau de heroïsme resistir ab impavidos els insults y l's atropellos de las turbas descarriadas, que no rabejantse ab elles á tiros y sembrant de víctimas carrers y plassas. ¡Oh quin gran exemple han donat els soldats de la patria francesa estaviant la sanch dels seus compatriots! Y qué admirablement han interpretat el sentit polític del gobern! Perque l' gobern, ans que al extrem ha volgut fier el seu dret á la convicció, qu' es després de tot la més sólida y positiva de las forças, entre l's sers racionalis.

Al últim els obrers més obecents han acabat per comprendre que s' havian fet instruments dels reactionaris, dels enemics de la República radical, dels que per tots els medis voldrían evitar que l' gobern republicà realisi l' seu promès programa de reformas socials, complement de las implantadas en l' ordre polític, religiós y educatiu. Y al comprender això, la immensa majoria d'ells se'n han donat vergonya, y han depositat la seva actitud hostil. Han vist que hostilisant á la República traballaven en contra d'ells mateixos, consumant un verdader suicidi.

El gobern s' ha fet càrrec de l' existència de una indigna conjura reactionaria, y ha lograt trobarne tots els fils. Aristòcratas, capitalistas, partidaris del règim imperial y de la restauració monàrquica han sigut descuberts oportunament, ab las mans á la massa, ab escàndol de la conciència pública.

Incapassos de vèncer, en lluita lleal, á la República; convencuts de que resultari totalment inútils las seves apelacions al sufragi, tractavant de sembrar la perturbació en las filas republicanas. A riu revolt ganancia de pescadors reactionaris.

Pero s' han estrellat, y demà mateix, en las eleccions legislativas que han d' efectuarse, serán venuts y arrollats com ho han sigut sempre. La França liberal, la França progressiva té motius més que sobrats per abominarlos.

P. DEL O.

N Garriga y Massó, diputat moretista y regionalista á ratos perduts, es un xicot que m' encanta. Días enrera publicava en *La Tribuna* un article titulat: «El problema catalán y los partidos políticos gubernamentales en Cataluña», en el qual venia á dividir als partits en dos categories: els gubernamentals y l's no gubernamentals.

Pertanyen al primer grup, els adherits á las oligarquies imperantes, y tots els demés, es á dir, els enemics del règim, forman el grup segon.

**

Y ara veurán si es així que el diputat per la Seu de Urgell.

Els partits no gubernamentals tenen una missió única: la de anar iniciant ideas, pero sense esperanza de realitzarlas mai ells mateixos. De plantearlas, en tot cas, se n' han d' encarregar exclusivament els partits gubernamentals, així sí, mistificant-los si no poden d'altra manera.

Es á dir: els no gubernamentals que s' aprofiten de las seves pensades y vagin firmant eternament la nòmina, que aquesta després de tot es la gran síntesis de aquest original sistema.

En castellà així s' entendrá millor: los unos pensando, y los otros piensando.

Bé mereix per sa sortida el tal Garriga y Massó que li duguin desseguida privilegi d'invençió.

Al diputat regionalista D. Ignaci Girona encara l' colocen entre l's firmants de un manifest dirigit a los monárquicos de Barcelona, que s' proposan fer un regalo al rey ab motiu del seu casament.

Dich qu' encara li colocan, perque, segons s'assegura en un principi, havien fet us del seu nom sense demanarli autorisació.

Agricultorament, poden ferse certs empelts; pero en política no agarran, ni tenen lluch.

El nou Círcul conservador de Barcelona, presidit per Benet y Colom, se proposa, segons diuen, dedicar-se al estudi «de los medios de llegar á la descentralización administrativa.»

No cal que s' hi trenqui gairebé l' cap, que difícilment els trobarà aqueixos medis.

Com que de ben eficàs únicament n' hi ha un: prescindir de la monarquia, y confiar á la República el cumpliment de las aspiracions autonomistas del país.

Saludém ab cordial carinyo l' aparició de un nou semanari republicà titulat *Aurora*, redactat per un núcleo de joves intel·ligents, sustentadors de tendències radicals, que son l'esperança del nostre partit.

L' *Aurora* presagia llum, vida y alegría, lo mateix exactament que la joventut, enamorada dels ideals progressius.

El semanari catalanista *El Poble Català* s' ha fet diari,

En varis cosetas qu' el referit sueltu s' ocupava estém d'alló més conformes. En lo que no ho estém es en el parráfo contra 'ls empleats del municipi. ¿Cóm volen que cumpleixin els empleats del municipi ab l'escaix journal que se 'ls dona? ¿Per ventura tenen de viure dels aires del cel aquesta home? Posinse la ma al pit el nostre arcalde y demés concejals de casa la vila, y pensin que qui vol mosso es menester que 'ls pagui com se mereixen. Del contrari no tenen dret á queixar-se quan aquests els pagan ab la mateixa poca moneda.

TORELLÓ, 1 de maig

A la casa gran d'aquesta vila desde molt temps á questa part s' hi donan unes sessions que fan talm fàstich y pudió. El cap grós s' ha arribat á creure qu' es el Czar de Russia, tal es l'imperialisme ab que ordens y mana. S' ha arribat al extrem de posar una parella de mossos de la esquadra fent centinels á la porta de la sala de sessions, y ademés d'ells hi compareixen uns quants gossos que may se 'ls havia vist el pèl per cap puesto qu' serán matrons de Pedralbes? Que vajin alerta, als apers que desempeny el nostre Ajuntament, donchs arrabarà dia que s' veurán desamparats del poble, com així pot passarli al cap grós y als seus secuaces.

MIRAVET, 23 de abril

Algunas donas están molt ressentidas ab mossos Clarinet perque han sabut que las velas que li envían ab destí á la Verge de la Gracia, las utilisa pera l'altar mayor.

Ara digneume que té més que fassin llum á un altar ó un altre... Tot queda á la santa casa. Si el mossén fe servir las velas per anar al lit, podrán queixar-se.

Y hem de confessar que se 'ls donaría una utilitat més práctica y racional.

Es alló que dihem: qui no dona llum, dona fum.

CASSÀ DE LA SELVA, 23 de abril

El nostre arcalde, gran partidari del ordre en la població, haventse enterat dels abusos que cometian alguns inconscients en las tabernas á altas horas de la nit, ha publicat una rigurosa circular manant fosen tancadas totes elles á las onze en punt, baix pena de una multa. Ha sigut molt celebrat per la major part de la població aquest procediment, esperant del nou arcalde serà més cumplidor que 'l que no fa gayre deixá l' arcalde. Ens referim al bando publicat per ell, en el qual privava la circulació de carriuatges en el cas de la població.

Quan més débil sigui un príncep, més dèspota serà.—Clement XIV.

SOLIDARITAT CATALANA

Llista de las entitats republicanes que han enviat la seva adhesió á la Festa de protesta y homenatje. A les 53 que publicarem en el passat número s' hi han de afegir las 34 següents:

Comitè Republicà Democràtic de Barcelona. — *El Programa*, periòdico republicano autonomista de *San Feliu de Guixols*. — Agrupació Republicana de Gracia y S. Gervasi, *Barcelona*. — Centro Republicà Federal de Gracia. — Centro de Unió Republicana del *Masnou*. — Centro Republicà Democràtic Federalista de *S. Feixu de Guixols*. — Círculo Republicà Democràtic Federalista del Pueblo Nuevo, *Barcelona*. — Fraternidad Republicana de Vich. — Tertulia Federal Republicana de *Les Corts*. — Círculo Republicà Democràtic de *Vilafranca*. — Centro Republicà Autonomista del *Vençell*. — Centro Republicà de *Igualada*. — Comitè Republicà Democràtic Federal de *la Espunya de Francolí*. — Comitè Federal de *Igualada*. — Comitè de Unió Republicana de *Espunya de Francolí*. — Sociedad Democrática Republicana «La Internacional» Clot, *Barcelona*. — Centro de Unió Republicana de *Espunya de Francolí*. — Comitè Republicà de *Avinyonet*. — Junta Municipal de Unió Republicana de *Calella*. — Comitè Republicà Democràtic Federal de *Tarragona*. — Juventud Republicana de *Calella*. — Fraternidad Republicana del *Vendrell*. — Centro Republicà de *Balaguer*. — Comitè de Fusió Republicana *Gironellense*. — Agrupación coral de la Fraternidad Republicana de *Olesa de Montserrat*. — Consejo Administrativo de la Casa del Pueblo de *Gironella*. — Junta Municipal de Unió Republicana del 7.º districte — *Barcelona*: en nom propi y en representació de las següents entitats radicants en dit districte: Fraternidad Republicana de *Poble Sec*; Centro Republicà de Amantes de la Instrucción; Fraternidad Republicana de *Hortafranchs*; Fraternidad Republicana de *Sans* y Centro Republicà de las *Corts*.

(Se continuará).

Supliquem á totas las entitats republicanas de Catalunya se serveixin enviar la seva adhesió á la

gran Festa de protesta y homenatje, que ha de celebrar-se el dia 20 de maig, dirigintla á la Comissió executiva de Solidaritat Catalana, Alta de Sant Pere, número 2, 1.º

Suscripció popular, oberta pera costear els gastos de la manifestació de protesta contra la Lley de Jurisdiccions, y de just homenatje als representants del país qu' en el Parlament la combaten.

[Suma anterior. Ptas. 661'40]

Suscripció oberta á Masquefa; Pere Robira, Ptas. 0'15. — Pau Margarit, 0'25. — Ramón Ferrer, 0'15. — Secció Coral de Societat Aliansa, 5.

Suscripció oberta al Centro la Juventud Republicana de Llagostera; Miquel Parets, 0'20. — Masgrau Aliu, 0'25. — Melitón Vilallonga, 0'20. — Joan Peraferrer, 0'20. — Emilio Costa, 0'25. — Platón Sastre, 0'20. — Narcís Casanova, 0'10. — Felipe Dalmau, 0'10. — Lluís Viola, 0'10. — Ramón Mateu, 0'10. — Francisco Sala, 0'10. — Miquel Coll, 0'15. — Joan Daró, 0'25. — Faust Balmaña, 0'10. — Lluís Pi, 0'10. — Ernesto Jordá, 0'10. — Ramiro Carreras, 0'10. — Alberto Llibre, 0'25. — Ceferino Bach, 0'15. — Joseph Mir, 0'15. — Diego Doménech, 0'10. — Enrich Sanz, 0'10. — Melitón Martinell, 0'25. — Pere Rigau, 0'10. — Joseph Seda, 0'10. — Mariano Miquel, 0'15. — S. Martínez, 0'20. — Benito Rissech, 0'10. — Joan Mestres, 0'10. — Jaume Juanola, 0'20. — Martí Borrell, 0'10. — Joaquim Matas, 0'20. — Miquel Juanola, 0'10. — Narcís Cortada, 0'10. — Vicente Nieves, 0'10. — Felipe Comas, 0'10. — Pere Gandol, 0'10. — Martí Dolset, 0'25. — Pere Gelada, 0'10. — Salvador Saturní, 0'10. — Pere Vidal, 0'10. — Joan Reyné, 0'15. — Enrich Figueras, 0'10. — Joseph Roca, 0'10. — Jaume Albertí, 0'05. — Baldomero Calvet, 0'15. — Eduard Paleot, 0'10. — E. Samper, 0'25. — Lluís Ribas, 0'10. — Sebastià Doménech, 0'10. — Tomás Masgrau, 0'10. — Joseph Frigola, 0'10. — Modesto Viader, 0'20. — Gregori Bosacoma, 0'10. — Francisco Capdevila, 0'10. — Ignasi Martín, 0'10. — Jaume Garjola, 0'10. — Joseph Brunsel, 0'10. — Salvi Forns, 0'15. — Pere Juanola, 0'10. — Enrich Calvet, 0'20. — Joseph Olivé, 0'20. — Joaquim Masgrau Buxeda, 0'25. — Joseph Torrent, 0'25. — Enrich Pigüllén, 0'25. — Joseph Fontenet, 0'50. — Joan Viñals, 0'10. — Benito Gorgoll, 0'20. — Francisco Malagelada, 0'25. — Pere Quintana, 0'20. — Marcelino Miquel, 0'25. — Miquel Bosch, 0'10. — Narcís Raurich, 0'10. — Joan Salellas, 0'25. — Tomás Surinach, 0'10. — Soletat Quintana, 0'10. — Nieves Quintana, 0'10. — Benet Magriñá, 0'10. — Narcís Creixell Comas, 0'25. — Pere Soler, 0'20. — Pere Arbat, 0'10. — Arcadi Vilà, 0'25. — Baldí Mestres, 0'25. — Joaquim Pou, 0'25. — Rafel Poch, 0'25. — Joan Pou, 0'10. — Joseph Badia Dinat, 0'10. — Demetrio Raurich, 0'10. — Llorenç Aliu, 0'10. — Joan Coma, 0'10. — Joaquima Bas de Viola, 0'10. — Joan Crexell, 0'10. — Salvi Oliver, 0'10. — Francisco Ferrat, 0'20. — Antoni Taradas, 0'10. — Ramón Luis, 0'10. — Arturo Calvet, 0'10. — Ginés Mateu, 0'10. — Joseph Oliver, 0'10. — Jaume Pla, 0'05. — Julián Comas, 0'05. — Narcís Raurich, 0'05. — Jaume Bas Estrach, 0'15. — Joseph Rieseuf Bufed, 0'15. — Narcís Carabris, 0'10. — Joseph Cantal, 0'10. — Enric Vicens, 0'25. — Vicente Vicens, 0'15. — Joan Marcó, 0'10. — Pere Maimí Malavila, 0'25. — Joan Espinel, 0'25. — Esteve Juanola, 0'20. — Joan Soler, 0'20.

Suscripció oberta á Abrera; Jaume Torrens, 0'25. — Mariano Gironés, 0'25. — Vicens Ascovet, 0'25. — Joan Capellades, 0'15. — Josep Simón, 0'25. — Joseph Capellades, 0'15. — Pau Estruch, 0'25. — Joaquim Puig, 0'25. — Salvador Barberà, 0'10. — Enrich Sala, 0'20. — Jaume Soler, 0'30. — Miquel Tort, 0'15. — Jaume Puig Vilaplana, 0'20. — Joan Torres, 0'10. — Jaume Puig, 0'15. — Joseph Badia, 0'20. — Jascinto Tort, 0'20. — Joseph Alert, 0'20. — Joseph Alert, 0'10. — Jaume Torres, 0'25. — Pere Llopard, 0'20. — Joseph Esteva, 0'20. — Toribio Torres, 0'25. — Joan Alert, 0'10. — Jaume Puig Juliá, 0'20. — Benito España, 1.

Francisco Escola, de Lleida, 0'50.

Llista de suscripció oberta al «Centro Republicano Federal de Rosas»; Bonaventura Buscarons, 0'50. — Joaquim Cuatllar, 0'25. — Salvador Verdaguera, 0'25. — Jaume Sastre, 0'15. — Isidro Pujol, 0'25. — Joan Seseras, 0'25. — Fernando Arolas, 0'25. — Jascinto Morell, 0'25. — Francisco Grau, 0'25. — Lluís Suñer, 0'50. — Pere Giró, 0'20. — Un dimoni, 0'10. — Joan Sastre, 0'25. — Felipe Marcó, 0'25. — Cristóbal Ballesta, 0'50. — Joan Brugués, 0'25. — Bandeja en el Centro Federal, 4'30. — Francisco Coll, 0'25. — Benet Trull Escatller, 0'50. — Un català, 0'25. — Sebastià Salamó, 0'25.

Llista de suscripció oberta al «Centro Republica de Balaguer», 10. — Total: Ptas. 710'40.

NOTA

Les 4 pessetas y 10 céntims enviadas de més en la llista de suscripció de Capellades publicada en LA CAMPANA del dia 14 d'Abril, corresponen á las partidas següents: Joan Serevitje, 0'25. — Anton Escala Madurell, 0'10. — Anton Escala Gironés, 0'10. — Joan Escala Gironés, 0'10. — Joseph Vidal, 0'25. — Maria Sitjas, 0'20. — La nostra petita, 3'10.

Sobre la desgracia del Olympia

Gran desgracia la que ocorregué diumenge á la tarde en el teatro Olympia del Paralelo. Bastá que s' inflamés una pel·lícula del cinematógrafo y que se sentís un crit de «Foch! pera que l' inmensa concurrencia que omplenava l' local de gom á gom, alarmada, cega y presa de un pánich bestial, s' atropellebàs bárbarament en busca de una fugida. Un pobре home morí trepitjat; y moltes altres persones sufriren ferides y descalabraduras de consideració.

Son indescriptibles las escenes de horror que motivà l' success. ¡Y tot per un senzill amago de incendi! ¡Calculis lo que succeirà l' dia que 'l foch sigui veritat!

Lo cert es que la majoria de aquells locals, ahont las classes populars, mes amigas del teatro que de la taberna, solen anar á divertirse, no reuneixen la més mínima de las condicions prescritas en el reglament de teatros. Culpables son las autoritats que toleran semblants infraccions, y de anti-humanitaris mereixen ser taxatxes.

Ja 'n passan prou de perills la majoria dels traballadors en la seva feyna ordinaria, pera que n' hajen de trobar també en els llocs de diversió destinats al seu esplai. No sembla sino que tothom se confabuli en contra d'ells, lo mateix els qu' explotan la seva suor, que 'ls que, á pretext de divertir-los, els brindan algunes horas d'estancia en barracóns desproveits de condicions higièniques y de seguretat, en els quals, en lloc de la desitjada expansió, hi poden trobar la mort.

J.

En una nació perfecta, cada ciutadà mira com si fos la seva propia la sort dels altres ciutadans.—Fichte.

Evolució número 3,876

—¿Hi ha permís, insigne Maury?

—Endavant; poden passar.

—¿No 'ns coneix?

—Creich recordarlos...

—No eren vostés els companys del difunt amic Rasmundo?

—Exactament. Té l' ull clar

com ningú més.

—Tantas gracias!...

(Aquests mans han pujat per demanar algú.)

—Pues, s' señor; van formar

al costat de 'n Villaverde,

y ell, qu' era un noi tan barbián

com coneixedor del mérit.

ens va fer ministres.

—Ah!

Ara hi caych. ¡No haig de coneixe's!

—Si al Congrés dels diputats variis cops van barallarnos...

—Pero sense fer-nos mal.

Jo soc en Garcia Alix

y el senyó en Besada.

—Ya!

Mentre visqué en Villaverde, nossaltres may vam d' un pas

sense 'l seu consentiment;

però un cop mort y enterrat

y privat d' apoyá el mérit...

—O, dit en termes mes clars,

privat de donar carters...

—Aixó mateix!... Hem pensat

que 'l partit villaverdistà

devia ésser un bon balans

del seu *Haber* y 'l seu *Debe*,

y una volta pam á pam

la situació examinada,

veure ab imparcialitat

cóm y de quina manera

podria milló ajudar

á salvar la pobre Espanya...

—Molt bé!... Propòsit semblants

fan honor á qu' ls abriga.

Vaji dihent.

—Convocats per mí en reunión solemne

els representants més alts

del nostre numeros grup

y tras brevíssim debat

que proba la disciplina

dels meus amics y l' afany

ab que busquén de la patria

remey als gravissims mals,

hem comprés que, sense un jefe

que 'ns sapigüés d' al combat,

la desitjada victoria

